

POLICJA

Komisariat Policji w Kaletach
ul. Żwirki i Wigury 2, 42-660 Kalety
tel. 32 393 52 05
kalety@tarnowskie-gory.ka.policja.gov.pl

Kalety dn. 18.11.2014r.

L.dz. KPK - 653/14

664/14

URZĄD MIEJSKI w Kaletach	
Wpł. dnia	18 LIS. 2014
Nr spr.	3711244
Przydział	

Egz. nr .....

**URZĄD MIASTA
W KALETACH**

Kampania społeczna „NIE dla czadu!”, którą kolejny już rok prowadzi Państwowa Straż Pożarna, ma za zadanie uświadomić istnienie zagrożenia jakim jest tlenek węgla - potocznie zwany czadem .

Tragedie ludzkie są często konsekwencją niewiedzy. Sposoby na uniknięcie zatrucia tlenkiem węgla są bardzo proste. Do zatruc dochodzi, bo często nie zdajemy sobie sprawy, co może stać się, gdy nie przestrzegamy podstawowych zasad bezpieczeństwa, bo nie mamy świadomości, że tak naprawdę niewiele potrzeba, aby nasze mieszkania i domy stały się bardziej bezpieczne.

Problem wzrasta szczególnie w okresie jesienno-zimowym, chociaż do akcji ratowniczo-gaśniczych związanych z tlenkiem węgla strażacy wyjeżdżają w ciągu całego roku.

Zdrowie, a nawet życie Twoje i Twoich bliskich może w dużej mierze zależeć również od tego, jak poważnie potraktujesz treść naszych porad.

Nie ma jednego typu odbiorcy kampanii. Informacje, które dzięki niej zostaną przekazane, powinny trafić bowiem do każdego – zarówno do tych najmłodszych (powinniśmy uczyć ich bezpiecznych zachowań, właściwego postępowania), jak i osób starszych, zarówno użytkowników urządzeń grzewczych, jaki i tych, którzy takich urządzeń nie posiadają, bowiem świadomi zagrożenia mogą zadbać o zdrowie i życie swoich bliskich.

Celem kampanii jest przede wszystkim uświadomienie społeczeństwu istnienia niebezpieczeństw związanych z tlenkiem węgla oraz pokazanie, jak można zapobiegać zatruciom czadem. Dochodzi do nich, bo nie zdajemy sobie sprawy, jak bardzo niebezpieczne mogą być stosowane przez nas od lat praktyki dotyczące np. uszczelniania okien czy też zaniedbania związane z przeglądem stanu technicznego przewodów kominowych i wentylacyjnych.

Dzięki wspólnemu wysiłkowi zarówno Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Państwowej Straży Pożarnej, partnerów kampanii, jak i przedstawicieli prasy, radia i telewizji, którzy włączą się w tę akcję, możemy mieć nadzieję, że uda się uniknąć wielu niepotrzebnych tragedii.

Skąd się bierze czad i dlaczego jest tak niebezpieczny?

Tlenek węgla, potocznie zwany czadem, jest gazem silnie trującym, bezbarwnym i bezwonym, nieco lżejszym od powietrza, co powoduje, że łatwo się z nim miesza i w nim rozprzestrzenia.

Potencjalne źródła czadu w pomieszczeniach mieszkalnych to kominki, gazowe podgrzewacze wody, piece węglowe, kaflowe, gazowe lub olejowe i kuchnie gazowe. Powstaje w wyniku niepełnego spalania wielu paliw, m.in.: drewna, oleju, gazu, benzyny, nafty, propanu, węgla, ropy, spowodowanego brakiem odpowiedniej ilości tlenu, niezbędnej do pełnego spalania. Może to wynikać z braku dopływu świeżego (zewnętrznego) powietrza do urządzenia, w którym następuje spalanie albo z powodu zanieczyszczenia, zużycia lub złej regulacji palnika gazowego, a także przedwczesnego zamknięcia paleniska pieca lub kuchni, czy też zapchanego i nieszczelnego przewodu kominowego lub uszkodzonego połączenia między kominami i piecami. Szczelnie pozamykane okna (czasami jeszcze dodatkowo uszczelnione), pozaklejane kratki, brak otworów wentylacyjnych w drzwiach łazienkowych, jak również brak regularnych kontroli drożności przewodów wentylacyjnych i kominowych sprawiają, że w naszych mieszkaniach lub domach możemy nie być bezpieczni. W niewietrzonych pomieszczeniach bardzo łatwo może dojść do tragedii.

Do zatrucia często dochodzi w nowo wyremontowanych mieszkaniach, z nowymi piecami, nie mającymi indywidualnych przewodów napowietrzających i gdzie z przyczyn oszczędnościowych zlikwidowano (zasłonięto) przewody wentylacyjne, a okna i drzwi są zbyt szczelne. Mieszkanie doskonale szczelne „nie oddycha”; brak dostępu tlenu może doprowadzić do tragedii.

Jak zapobiegać zatruciu?

Podstawową przyczyną zatrucia jest niepełne spalanie, do którego może dojść np. gdy zbyt szczelnie zamknięte są okna, brak jest właściwej wentylacji. Powoduje to powstawanie tlenku węgla i utrudnia jego odpływ. Tyle spalin wypłynie na zewnątrz, ile świeżego powietrza napłynie do pomieszczenia. Przede wszystkim należy więc zapewnić możliwość stałego dopływu świeżego powietrza do paleniska (pieca gazowego, kuchenki gazowej, kuchni węglowej lub pieca) oraz swobodny odpływ spalin. Ponadto należy regularnie sprawdzać prawidłowość działania urządzeń mogących być źródłem tlenku węgla, szczelność wewnętrznych instalacji gazowych, przewodów kominowych i wentylacyjnych oraz kanałów nawiewnych.

Pamiętaj aby:

- dokonywać okresowych przeglądów instalacji wentylacyjnej i przewodów kominowych oraz ich czyszczenia. Gdy używasz węgla i drewna, należy to robić nie rzadziej, niż raz na 3 miesiące. Gdy używasz gazu ziemnego czy oleju opałowego – nie rzadziej, niż raz na pół roku. Zarządca budynku lub właściciel ma obowiązek m.in. przeglądu instalacji wentylacyjnej nie rzadziej niż raz w roku,
- uchylić okno w mieszkaniu, gdy korzystasz z jakiegokolwiek źródła ognia (pieca gazowego z otwartą komorą spalania, kuchenki gazowej lub węglowej),
- nie zasłaniać kratki wentylacyjnych i otworów nawiewnych,
- przy instalacji urządzeń i systemów grzewczych korzystać z usług wykwalifikowanej osoby,
- użytkować sprawne technicznie urządzenia, w których odbywa się proces spalania; zgodnie z instrukcją producenta kontrolować stan techniczny urządzeń grzewczych,
- stosować urządzenia posiadające stosowne dopuszczenia w zakresie wprowadzenia do obrotu, w sytuacjach wątpliwych należy żądać okazania wystawionej przez producenta lub importera urządzenia tzw. deklaracji zgodności, tj. dokumentu zawierającego informacje o specyfikacji technicznej oraz przeznaczeniu i zakresie stosowania danego urządzenia,
- w przypadku wymiany okien na nowe, sprawdzić poprawność działania wentylacji, ponieważ nowe okna są najczęściej o wiele bardziej szczelne w stosunku do wcześniej stosowanych w budynku i mogą pogarszać wentylację,
- systematycznie sprawdzać ciąg powietrza, np. poprzez przykładanie kartki papieru do otworu, bądź kratki wentylacyjnej; jeśli nic nie zakłóca wentylacji, kartka powinna przywrzeć do otworu,
- często wietrzyć pomieszczenie, w którym odbywa się proces spalania (kuchnie, łazienki wyposażone w termy gazowe), a najlepiej zapewnić nawet niewielkie rozszczelnienie okien,
- rozmieścić czujki tlenku węgla w tej części domu, w której śpi Twoja rodzina. Dla zwiększenia

- bezpieczeństwa dodatkowe czujki warto umieścić w każdym pomieszczeniu,
- nie spalać węgla drzewnego w domu, garażu, na zamkniętej werandzie itp., jeżeli pomieszczenia te nie mają odpowiedniej wentylacji,
  - nie zostawiać samochodu w garażu z włączonym silnikiem, nawet jeżeli drzwi do garażu pozostają otwarte,
  - nie bagatelizować takich objawów jak: duszności, bóle i zawroty głowy, nudności, wymioty, oszołomienie, osłabienie, przyspieszenie czynności serca i oddychania, gdyż mogą być sygnałem, że ulegamy zatruciu czadem; w takiej sytuacji należy natychmiast przewietrzyć pomieszczenie, w którym się znajdujemy i zasięgnąć porady lekarskiej.

Jakie są objawy zatrucia tlenkiem węgla?

- lekki ból, mdłości, wymioty, ogólne zmęczenie i osłabienie – lekkie zatrucie,
- nasilający się ból głowy, senność, zaburzenia świadomości i równowagi, trudności z oddychaniem, oddech przyspieszony, zaburzenia rytmu serca – średnie zatrucie,
- drgawki, utrata przytomności – ciężkie zatrucie.

Oslabienie i znużenie, które czuje zaczadzony oraz zaburzenia orientacji i zdolności oceny zagrożenia, powodują, że jest on całkowicie bierny (nie ucieka z miejsca nagromadzenia trucizny), traci przytomność i – jeśli nikt nie przyjdzie mu z pomocą – umiera.

Jak pomóc przy zatruciu tlenkiem węgla?

- należy natychmiast zapewnić dopływ świeżego, czystego powietrza,
- jak najszybciej wynieść osobę poszkodowaną w bezpieczne miejsce, na świeże powietrze,
- rozluźnić poszkodowanemu ubranie – rozpiąć pasek, guziki, ale nie rozbierać go, gdyż nie można doprowadzić do jego przemarznięcia,
- wezwać służby ratownicze (pogotowie ratunkowe – 999, straż pożarna – 998 lub 112); jeśli po wyniesieniu na świeże powietrze zaczadzony nie oddycha, należy niezwłocznie przystąpić do wykonania sztucznego oddychania i masażu serca.

Trujące działanie tlenku węgla.

Zatrucie tlenkiem węgla należy do najczęstszych przyczyn zgonów z powodu zatruc. Wrotami zatrucia tlenkiem węgla są drogi oddechowe. Ten trujący gaz bardzo szybko wchłania się przez płuca wiążąc się z hemoglobina zmienia strukturę jej cząsteczki tworząc karboksyhemoglobinę. Tlenek węgla ponad 200 razy szybciej łączy się z hemoglobina niż tlen. Im wyższa zawartość karboksyhemoglobiny we krwi tym zmniejsza się zdolność przenoszenia tlenu i jego wykorzystania przez tkanki. U zdrowego człowieka stężenie karboksyhemoglobiny we krwi może wynosić 5 % a u osób palących papierosy 8 %. O wystąpieniu lekkiego zatrucia świadczy obecność skarg na bóle głowy, nudności, wymioty i stwierdzone pobudzenie psychoruchowe. Objawy te są charakterystyczne dla stężenia karboksyhemoglobiny we krwi niższego niż 25 %. Przy stężeniu wyższym niż 25 % pojawiają się zaburzenia świadomości, śpiączka, drgawki, zaburzenia rytmu serca, obrzęk płuc i niewydolność oddechowa, obrzęk mózgu- objawy te świadczą o ciężkim zatruciu. Przy stężeniu karboksyhemoglobiny we krwi przekraczającym 60 % zgon następuje w ciągu kilki minut.

Wyk. A.P. w 2-ch egz.

1. egz. adresat
egz. a/a

KOMISARIATU POLICJI
w Kaletach

st. 290. Tomasz OLCZYK

